

Koromék tortája helyett

Születésnap ide, ünneplés oda, a Korom család munkával köszöntötte az országossá vált VE-GA Gyermek és Ifjúsági Szövetség két évtizedes jubileumát is. (Fotó: Tésik Áttila)

Húszszázados a szentesi székhelyű VE-GA Gyermek és Ifjúsági Szövetség. Korom Pál és felesége, Seri Anikó, olyan korban hozta létre ezt a civil szervezetet, amikor még az ifjúságot más szisztéma szerint tömörítették. Volt is bajuk belőle annak idején, ám nyíltan sosem tiltották be őket. A rendszerváltozás meg egyfajta szervezet ellenességét szült nálunk, mondják Koromék, akik már az EU-ra készítenek fel három ezer magyar fiatal. 5 nem is csupán Szentesen.

● **Hogyan tudtak a KISZ- és az úttörőmozgalom árnyékában annak idején, egy civilszervezet létrehozni?** – kérdezték szentesi lakótelepi lakásában a Korom házaspárt.

– Amikor húsz esztendővel megalakítottuk a VE-GA Gyermek és Ifjúsági Szövetség kezdeményezést – mondja Koromné Seri Anikó, a szervezet irodavezetője –, a tudatosságna a halvány árnyéka sem volt bennünk. Egyszerűen a jó értelemben vett műszaki karrierre törekedtünk, az akkori vtmz vállalatnál.

– Egy nagy barátai kör csapódott mellénk – vette át a szót Korom Pál, a szövetség elnöke. – Amíg én a nagyobb gyerekeknek karate edzést tartottam, addig Anikó a kisebbeknek kézműves szakköröket vezetett. Rövid idő alatt aztán szívesgyeppen főre „duzzadt” ez a csoport.

● **Mit szóltak hozzá a város akkori politikai vezetői?**

– Egy ideig semmit, mivel nem is tudtak a létezésükről. Aztán amikor 1982-ben szembesültek vele, hogy a fiatalok nem is csupán a sport miatt keresett meg bennünket, hanem olyan feladatokat láttak bennünk, akivel meg lehet beszélni az élet dolgait is, már nem hagyták szó nélkül. De nagyon egyszerűen oldották meg: be kellett vinnünk az „isteni népet” a KISZ-be.

● **Aztán egy idő után már nem éppen kedves gyerekek voltak a végzők a városban...**

– Ennek három oka volt – így Korom Pál. – Egyrészt nem tudtak velünk szakmailag mához kezdeni a vtmz-nél, így ránk sütötték a „békétlen” jelzőt, aminek akkortájt egyértelműen negatív politikai felhangja volt. Aztán kiderült rólunk az is, hogy – részünkrel teljesen szellemi játékként kezelték – foglalkoztunk a civil közösségek szerveződéssel és az akkori társadalom alapvető hibáival is. A harmadik ok pedig az volt, ahogyan mi kezeltük a KISZ-en belül felerősödő békemozgalmat. Akkoriban ugyanis nagy szentségtörésnek számított a békegalamb mellé Krisztus képét odarajzolni, és a róla szóló rockoperát ordítatni a lemezjárt, szóról.

● **Akkortájt működött egy Dialógus nevű civil szervezet is...**

– Az első valóban ideológiai mentes országos civil szerveződés, amiről ma már igazán nem is tudnak. Nos, ebbe a négyezres tagságú fiatal értelmiségieket és középiskolásokat tömörítő csoportba – amelyben alig volt néhány szentesi diák –, minket is odasoroltak. Egy titkos párthatározat értelmében pedig minden ilyen ellenzékinek tartott szervezet fel kellett számolni, vagy a Hazafias Népfőrtába transzportálni. Beszűrdődött körülöttünk a levél. Nem mondott senki semmit, csak éppen elmaradtak a korábbi meghívásaink. Így aztán szépen csendben átbullagott az egész csapat a népfőrtába, mint békecsoport. A konfliktus viszont nem oldódott, hiszen addigra már a tagságunk fele KISZ-vezető volt.

● **Ez a kétlakiság milyen újabb problémákat szült?** – Azt hogy ránk sütötték, hogy árnyék KISZ-bizottságot tartunk fenn. Az tény, hogy nem egyszer ebben a lakásban folytatódott a bizottsági viták...

● **Kerülték érte valamikor is tiltó listára?** – Nyilvánosan soha. Azt viszont kerülő úton megtudtuk, hogy a város középiskolájában 1985-ben a pártbizottság határozata értelmében felhívták a szülők figyelmét: tartsák távol a végzőktől a gyerekeiket.

● **Addigra viszont már nem csupán Szentesen volt szervezetük...**

– A kollégisták vitték magukkal a szentesi magot. Ahol már kettőnél több végző lakott, ott már elkezdtek szervezkedni. Az egyetemi városokban különösen felerősödött a mozgalom. Ma már több mint három ezer tagunk van. Ez gond is, hiszen egy részük elsősorban nem is végzőnek tartja magát. A debreceniek, a pécsiék, a szegediek és a többiek, már inkább a saját csoportjuk nevével viszik át a köztedatba. Ez a szövetség mára már egy háromnemzedékes családhoz hasonlítható.

● **Ha már a múltat tartunk, hogyan viszonyul a társadalom az önökéhez hasonló szervezetekhez?**

– Nagyon szervezetellenes ma a közhangulat Magyarországon. Mit tud ma például egy fiatal a legnagyobb középiskolai szervezetről, az Országos Diák Unióról? Semmit, pedig húszezres tagsága van. Itt van egy élő példa: alakulnak a városi diákönkormányzatok, és sorra kének bennünket segítőköt, ne hangstulyozzok hogy VE-GA, azt meg pláne ne, hogy szervezet. Mondván: ne keveredjen a gyerek semmibe!... Miért? A VE-GA milliósát költött csak Szentesen arra, hogy működjenek a diákság érdekeit képviselő önkormányzatok.

● **Ha most megvonnám a húsz év mérlegét – vette át a szót Anikó –, akkor azt kell mondjam: megérté elutni még a sárba taposást is.**

– Ma már európai tekintélye van a VE-GA Szövetségnek, a saját hazájában azonban nálunk senki nem lehet profétái – fűzte hozzá Pál.

● **Mit ért ezalatt?**

– Nézzte, mi egy kicsit mindig megelőztük a korunkat. Például már 1986-ban pedagógiai programokat dolgoztunk ki a hosszú távú programjainkra. Miközben az ország más pontjain és külföldön hallgatnak a véleményünkre, addig ez itt Szentesen nem mondható el. Pedig a tét nagy, az EU-csatlakozás küszöbén el kellene tudni adni magunkat. A fiatalokat azonban az iskola

annyira leterheli, hogy még csak véletlenül se legyen rálatúsuk a környező világra.

● **Mit tesz érte a VE-GA, hogy mégis legyen?**

– A külkapcsolatok éptésére létrehoztunk egy teamet. Közös tábortokat szervezünk a nyugat-európai, a lengyel és az erdélyi fiatalokkal. Az élő kapcsolatokon keresztül megismerjük a másik népet miként gondolkodik ugyanarról a témáról. A másik dolog: az EU-ban is rájöttek már arra, ha a határa áthelyeződik Magyarországra és Románia közé, akkor ezzel a legélesebben jelentkeznek nemzetiségi problémák vezetődnének fel. Nos, az EU kifejezetten őül neki, hogy egy olyan civilszervezet, mint a miénk, ezt is szem előtt tartja a pályázataiban.

● **Egy idő után a szervezetek törvényszerűen elkezdnek politizálni...**

– Arra vigyáznunk, hogy ne essünk ebbe a hibába. Ere biztosítotték a létszámunk és a családszeri struktúránk.

● **Nem esett még szó az anyagiakról. Miből működnek?**

– Bármilyen furcsa, a legnagyobb szponzorunk a tag-ság után az állam. A másik „forrásunk” az évente benyújtott, mintegy hatvan pályázat. A közel hatvan területi csoportunk pedig önállóan, a civil szervezetre kapott jogosítványokat kihasználva, szakkörök, táborok és tükük szervezésével szereznek pénzüsségeket.

● **Volt a végzőknek tortája a húszadik születésnapon?**

– Nem. A fennállásunk óta nem tudtunk összehozni egy olyan rendezvényt, ahol mindannyian együtt lehetnénk. A volt végzőköt ugyanis illetlenség lenne kirekeszteni és csak Szentesen, illetve annak környékén voltak már vagy ötvenen, akik korábban a tagjaink voltak.

● **Mit nyújt a VE-GA újjában fiataloknak?**

– Egyfajta segítséget az átértelődött és szilánkokra hullott erkölcsi normákban való eligazodásban.

● **No, és mit Koroméknak?**

– Az együlvé tartozást, az örök viták sokaságában.